

Column Renzo van Riemsdijk (Masterenzo):

Vintage hifi versterkers

In mijn vorige column had ik het over de loudness knop die op menig hifi versterker te vinden is. Deze maand ga ik wat dieper in op de versterker zelf.

De versterker (Engels: amplifier ofwel *amp*) is als los hifi element een beetje in onmin geraakt. Steeds meer mensen (lees: vooral jongeren) luisteren muziek met een hoofdtelefoon of oordopjes via hun telefoon.

Toch wil ik een lans breken voor dit mooie *centerpiece* van een hifi installatie. Ja een hifi installatie, een keten van apparaten om eens goed te gaan zitten voor het beluisteren van bijvoorbeeld een mooi album op vinyl.

Die keten is wel wat kleiner geworden sinds de komst van streaming (Spotify e.a.).

Waar we voorheen luisterden naar grote bandrecorders (jaren '70 en '80), muziekcassettes (sinds de jaren '60), vinyl (pakweg sinds de jaren '30) en compact disc (sinds de jaren '80), luisteren we nu veel naar gecompriëerde(!) muziek via streaming en een beetje naar vinyl (revival), cd (revival komt nog, ooit) en een klein beetje naar muziekcassette (jazeker, ook bezig aan een revival).

Radio laat ik even buiten beschouwing. Bij dit medium kiezen we voor een bepaalde zender in plaats van een album, song of playlist.

Goed, de keten dus. Stel je eens voor dat je luistert naar een installatie bestaande uit een versterker, een platenspeler, een cassettedeck (Google that!) en een cd-speler.

De versterker is verantwoordelijk voor het versterken van de signalen komend uit de componenten (vinyl, cd, cassette), zodanig dat een nogal belangrijk element van de installatie kan worden aangestuurd: de speakers, de boxen, de luidsprekers, de bluffers, nou ja, hoe je ze ook wilt noemen.

De versterker vormt hierin het middelpunt en heeft zowel connecties aan de ene kant (bron: vinyl, cd, cassette) met aan de andere kant de speakers.

Welnu, er bestaan nogal wat verschillende typen versterkers. Globaal doen ze allemaal hetzelfde, alleen verschilt de weg die het signaal (muziek) aflegt naar de speakers.

Ik ga er geen technisch verhaal van maken met termen als *push-pull* en *MOSFET* (ik ben geen techneut) maar we kunnen stellen dat sommige versterkers wat efficiënter met muziek omgaan terwijl andere versterkers wat meer warmte genereren (en dus minder efficiënt zijn) wat dan weer invloed kan hebben op de klank.

Moderne hoog-rendement-versterkers (klasse D of hoger) zijn zuinig en springen efficiënt om met hun wattage. Versterkers met een lagere klasse (C, B, A) produceren meer warmte naast hun wattage. Ik hoor je denken: is rendement (efficiency) nou zo belangrijk? Ja en nee. Natuurlijk is het fijn als je weinig energie verbruikt als je muziek luistert en dat je, indien nodig, de volumeknop met gemak open kunt zetten.

Maar er is iets bijzonders en muzikaals aan goed gebouwde vintage hifi amps, al hebben ze wat oudere technologie aan boord. Hier vind je geen klasse D. Nee, het is klasse A of AB wat de klok slaat. Zware bakken die veel warmte produceren waarmee je een kleine kamer best aardig vorstvrij kunt houden, en dan heb ik het nog niet eens over buizenversterkers.

Ik zal er niet omheen draaien: ik ben een uitgesproken fan van goede (vintage) hifi versterkers. En dan vraag je je af: waarom dan? Wat is er zo bijzonder en muzikaal aan deze amps? Het antwoord op die prangende vraag vertel ik je volgende maand.

Zet ondertussen 'ns een plaatje op zonder streaming compressie, op vinyl, cd of cassette. Je zult versted staan hoe goed dit eigenlijk klinkt.

Renzo

Renzo (Masterenzo) is een Rotterdamse masteraar. Hij heeft onder meer gewerkt voor Gery Mendes (GMB), The Legendary Orchestra Of Love en Bart Voncken. Nóg meer info over mastering is te vinden op zijn [website](#).